

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Divus Sebastianus Eberspergæ Boiorum Propitius, Seu
Cultus Eiusdem Gloriosi Martyris à Prima Loci Fundatione
Ad Nostra Usque Tempora Propagatus, Et Nunc Publicæ
Luci Datus**

Widl, Adam

Monachij

§. IV. Beneficia à Sancto Sebastiano collata ab Anno M. DCXL. usque ad
annum M. DCLX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37233

§. IV.

BENEFICIA A S. SEBASTIANO COLLATA AB ANNO M. DC. XL. USQUE AD ANNUM M. DC. LX.

*Lues pecorum
1677.*

INter vicinas Alpes hoc Anno M. DC. XL. gravis pecorum lues coorta erat. cum cetera non prodesse, accursum est ad communem beneficiorum fontem S. Martyrem nostrum Sebastianum, Acceptæ ejus benedictæ Sagittæ & potui pecorino injectæ omnem ab armentis pestem salutari haustu profigârunt.

*Voxi dilatio
punita.*

Anno M. DC. XLI. Molitor quidam Statuam ceream non inelegantem octoginta sex librarum, altitudine sex pedum in suam effigiem & imaginem efformari curaverat, quam ante quinquennium peste afflatus D. Sebastiano voverat, sed eò usq; votum exequi ne-

gle.

R II
JA

glexerat. Et fortè neglexisset diu-
tius, nisi monitore novo morbo,
accensâ febrî, denuò fuisset velli-
catus, & ab ipsomet D. Sebastiano
ceu aspectabili in somnis, ob suam,
uti referebat, socordiam castiga-
tus.

Non absimile priori contigit Pa-
tri cuidam de Societate Jesu. Erat
is ante Sexennium peste quoq; af-
flatus, evasit tunc quidem pericu-
lum, ubi cum bona Superiorum ve-
nia peregrinationem Eberspergam
vovit. Sed vel oblivione, vel ne-
scio qua alia ex causa factum est, ut
peregrinatio illa executioni man-
daretur nunquam. Placuit Divo,
monere suaviter, & cunctatori Pa-
tri memoriam accepti beneficij re-
fricare in illo ipso brachio, in quo
nuper signaculum pestis impressum
federat: tantis siquidem doloribus
partem illam, ac relictam ex mor-
bo cicatricem vir bonus occupari
sensit, ut infernalibus propè flam-
mis

378 *Beneficia à S. Sebast. M. collata*
mis ustulari sibi videretur. Subij
hac monitione sepulta voti memo-
ria, quod ubi renovavit, & paulò
post promissum exsolvit, dolor o-
mnis nullâ aliâ adhibita medicinâ
evanuit.

Lues peccorum.

Hoc Anno M. DC. XLII. nihil
aliud admodum notabile in tabu-
las relatum est, quàm quòd inte-
gri ovium greges venenatam, quæ
serpebat, luem evaserint, non alio
adhibito medicamine, quàm quòd
aquam biberint immerfis D. Seba-
stiani Sagittis consecratam. quo
quidem in genere beneficus San-
ctus noster non tantum hominum
Medicum, sed & ignobilium pe-
corum se probavit multoties.

*Despera-
tionis Consi-
lium.*

Anno M. DC. XLIII. quidam de
rusticana plebe nescio quibus ma-
nibus & occultâ vî instigabatur, ut
desperationis laqueo fauces sibi
præfocaret. Jamque occasione im-
minebat, & collum resti induerat.
Sed mora aliqua divinitus injecta
erat

ab An. M. DC. XL. ad An. M. DC. LX. 379

erat, ne se laqueo conficere posset, quod tamen avebat. Ergo vitæ satur & deliberatâ morte audentior ad puteum altum accurrit, ut eo spiritum mergeret. Verùm lucido rursus intervallo in turbida mente orto à tætro facinore nunc quoque absteritus est. Subinde ad D. Virginem conversus miser eam candidè obtestari cœpit, dignaretur sibi lumen de cœlo accendere, ad cuius radios cernere posset, quid sibi tandem agendum foret, quò à supina tristitia, & desperatione animi tandem exire posset. Illicò in mentem venit, Eberspergam concederet, ibique apud peritum animorum Medicum peccatorum sarcinam poneret, tum D. Sebastiano certas preces funderet, certissimò tali ratione optatâ tranquillitate & pace animi potiturum. quod & factum.

Annis tribus sequentibus
M. DC. XLIV. M. DC. XLV. &
XLVI.

XLVI. pauca literis mandata reperio, sive clientes, qui beneficia accepere, nomina sua non dederint, nec favores Sancti indicaverint, sive manus Notarij eas gratias à prioribus annis non absimiles diffimulaverit. Miraculorum Syllabum abundè supplet, meo quidem iudicio, cœpta hoc anno hîc loci S. Sebastiani Congregatio, de qua supra fusiùs actum est.

Ceterùm erat hoc tempore vini benedicti & per sacrum Granium transfusi usus longè frequentissimus, ita, ut in Austriam usque ad preces piorum transmissum fuerit.

Vir quidam honestus non uno dolorum irritamento exercitus & pluribus morbis laborans identidem in somno moneri sibi visus est, ut si restitui sanitati perciperet, nomen erectæ recens Congregationi sub Titulo & vexillo S. Sebastiani daret. paruit, & sanitatem

in

in præmium salutaris & pij operis tulit.

Anno Christi M. DC. XLVI. cum rursus ab utroque propinquo hostili exercitu metus & vastitas imminerent, D. Sebastiano iterum migratio indicta est. Sacrum namque ejus Cranium per deputatum à Superioribus Patrem de Societate, denuo ad tutiora Salisburgum translatum, & uti erat fido sigillo munitum in Ecclesia S. Petri depositum est, ubi permansit usque ad Autumnum Anni Millesimi Sexcentissimi Quadragesimi Octavi. quo tempore Eberspergam relatum magno populi plausu & honoris significatione exceptum in antiquo Sacrario repositum fuit. Ceterum minimè silendū videtur, quòd eodem Anno M. DC. XLVI. ante translationem sacri Thesauri contigit. Suspiciabantur aliqui ex signis verisimilibus inter alias Ecclesiarum gazas etiam D. Sebastiani

Cra-

*Translatio
iterata S.
Cranij Salis-
burgum ad
tutiora.*

*Religio mira
erga sacrum
Cranium.*

Cranium ad tutiora avehendum, quare magnis precibus institerunt, ut ante convagationem illud adhuc semel exosculari, & Sacrum ex eo vinum libare haud gravatè liceret, seu in solatium valetudinis adversus gliscentes morbos, seu in supremam valedictionem, cum fortè eum thesaurum ultimum visuri essent. Et quod mirère, re-
 pertus etiam est nonnemo, qui ad currum, quo sacra compacta Reliquia vehebantur, eo in loco, ubi per noctem substiterat, toto illo tempore, accenso ad reverentiam Cereo, preces continuò funderet somni immemor. Quod sanè magnum Religionis argumentum à pluribus habitum est.

*Inventio
 perditorum.*

Anno M. DC. XLVII. D. Sebastianus sollicitè invocatus singulariter benignus fuisse perhibetur in restituendis prolibus, quæ fervente bellico turbine, vel à militibus abstractæ, vel metu dispersæ, velut

ab An. M. DC. XL. ad An. M. DC. LX. 383

ovēs veniente lupo in diversa acta,
pro perditis habebantur, quarum
pleræque magno parentum solatio
ad propria rediēre, non alio viæ
ductore, quàm D. Sebastiano, cui
à domesticis fuerant commen-
data.

Anno porrò M. DC. XLVIII. ut
paulò antè dictum est, cum reve-
cto Sancti Cranio rediit & spes mi-
serorum, præsertim cùm passim eti-
am hac in vicinia repullularent
haud obscura semina pestilentia
per intervalla nonnihil antehac so-
pita. Primi honorem Divo sospi-
tatori habuerunt, atq; etiam opem
senferunt Wasserburgenses, qui,
cùm per eam Urbem reveheretur
sacrum Lipsanum, veluti Arcam
fœderis adversus luem certissi-
mam, exceperunt, & in Templo
Parochiali maximo numero vinum
ex eo tanquam antidotum haufe-
runt.

*Wasserbur-
gensium Re-
ligio erga
sacrum Cran-
nium.*

Bb

Ipse

*Testimonium
Sereniss.
Elect. Ma-
ximiliani de
beneficiis à
S. Benefico
acceptis.*

*Religio
Serenissimi
Ducis Al-
berti ejusq;
de S. Seba-
stiani bene-
ficiis testi-
monium.*

Ipsemet Serenissimus Elector Maximilianus cum Salisburgo re-
dux hæc transfiret, abundè quoque
declaravit, quantum sibi D. Seba-
stiani beneficia in varijs expeditio-
nibus exhibita cordi essent, Porro
Serenissimus Dux Albertus ab in-
genio etiam Stratagema Pietatis
mutuatus est, ut præsentem semper
D. Sebastiani opem secum, quo-
cunque pergeret, ipse deveheret:
Cum enim Vinum sacri Cranij at-
tactu consecratum absq; vitio aco-
ris diutiùs conservari non posset,
voluit ipse, jussitque, ut sindon
mundissima telæ subtilioris sacro
liquori intincta exsiccaretur, quæ
deinceps, quoties imperaret Prin-
ceps potui rursus injecta virtutem
primitus ex sacro Cranio imbibitam
alteri haustui communicaret & ad-
versus pestem valeret, quod sanè
Optimus ac Religiosissimus Prin-
ceps se multoties expertum testi-
monio omni exceptione majore
asseveravit,

Ma-

Matrona quædam grandi pesti-
lenti carbunculo & tubere conflu-
ens, & metu periculi à domesticis
omnibus deserta mortem in horas
operiebatur, imò etiam gemitu &
votis accersebat. Nihilominus al-
tiore útique instinctu animata, ut
nihil non pro salute sua ageret ac
tentaret, vice quapiam D. Seba-
stiani Sagittulam quæ fortè ad ma-
nus erat, cum spe venenato ulceri
applicuit & factâ crucis figurâ, ceu
impresso Sigillo, pestilentem car-
bonem signavit. Mirùm dictu! ad
primum sacri spiculi contactum
detumescere ulcus, calor minui,
reflorescere sanitas, redire vires
minimo intervallo visæ sunt.

Anno M. DC. XLIX. frequens
fuit eorum numerus, qui se ope S.
Sebastiani vel à peste servatos, vel,
cùm actu eâ laborarent, tempestivè
liberatos asseruerunt. Omnium
Nomina adscribere propositi nostri
non est.

Bb 2

Se-

*Ulcus pesti-
ferum.*

Sequitur Annus M. DC. L. ordine Jubileus, Eberspergæ verò ab insolita quò ad numerum Religione confluentium Peregrinorum inprimis memorabilis: hoc quippe anno à varijs Urbibus, pagis, & Oppidis Nonaginta tres supplicationes Eberspergam pulchro ordine ductæ sunt, agmine semper confertissimo.

Inter alias eluxit Urbs Frisingensis, quam longâ procedentium ferie duxit ipsemet Reverendissimus & Celsissimus Episcopus Vitus Adamus, ritûque Pontificio rem divinam fecit in gratiarum actionem, quòd non modò aula ipsius, verùm etiam Urbs D. Sebastiano favente ab omni Peste sincera conservata fuisset.

Episcopi Frisingensis, ejusdemq; Urbis in Divinum Religio.

Hoc eodem Anno Serenissimus Dux Albertus voluit, ut totus suus Comitatus Hagensis D. Sebastiano supplicaret, quod & præstitit tota ditio piè ac Religiosè oblato prægrandi

Hagensium Religio.

R II
JA

grandi cereo pondere centum tringinta librarum. Quod ipsum argenteam etiam Statuam testati sunt Vilsbiburgenses, de quibus suo loco inter Benefactores dictum est.

Jacobus Knablschmid Grainburgensis prolem suam peste jam infectam intuitus & hanc quidem voto edito recuperavit, & reliquam familiam labis puram conservavit.

Pestis.

Fuit alius trans Juvavum fluvium (hodie Salsam, seu Salzam appellant) qui, cum in medio duarum aedium constitutus, unam quidem penitus exhaustam & orbam videret, alteram vero ex copiosa familia ad tria capita redactam intueretur, periculo & ipse proximus D. Sebastiano votum fecit, si cum suis evaderet, evasit, & Divo bovem ad aram immolavit.

Pestis.

Vir primarius duarum Urbium Praefectus olim Haeresi addictus, postea ex ea conversus in simili pe-

Pestis.

riculo S. Sebastiano, cujus fama ad ipsum pervenerat, peregrinationem vovit. Voti damnatus sensit non modò domesticos, verùm etiam subditos suos intactos perstitisse, viciniâ, qua latè patebat, viatâ.

Ancilla quæpiam undecim infertis inferviebat, quos omnes pestis abripuit, ipsa sola sub scuto S. Sebastiani mansit incolumis.

Fest. Sequentibus tribus annis Millesimo Sexcentesimo Quinquagesimo primo, secundo & tertio eadem ferè beneficia tabulis nostris illata sunt; multi siquidem Eberspergam delati sanctè affirmârunt, se, grassante ante trienniû peste voto ad D. Sebastianû nuncupato inter cadentia à dextris & à sinistris funera intactos perstitisse, quasi commune malum nihil ad se pertineret.

Vicini. Anno M. DC. LIV. Civis quidam Monacensis digito manûs su-
pra

pra modum intumescente gravissimis cruciabatur doloribus. Jamque periculū illius præcidendi instabat, judicantibus Chirurgis, factius fore, digitum dare, quàm manum, aut vitam amittere. Sævum hoc medium visum, & ægro perquam durum, & ideò non acceptandum. Ad Divum ergo Sebastianum versus, sanitatem sperare ausus est, gnarus, benevolum Sanctum non modò digitum, verùm etiam totam manum, si ita opus est, porrigere consuèsse. Nec suâ spe frustratus est. Recepit æger digitum à medicis jam condemnatum, sanum & integrum. Eberspergam advolavit, gratias egit.

Veldkirchensis agricola totâ familiâ peste extinctâ supererat solus & unicus & ipse jam afflatus, funus spirans inter funera. Ubi primum S. Sebastiano edito voto se commendavit, fuit quasi inter mortuos liber.

Testis.

Puerperium

Anno M. DC. LV. D. Sebastia-
nus Patronum se exhibuit puerpe-
ræ. Erat, quæ jam à semestri ute-
ro & proli malè ominabatur ex si-
gnis minimè vanis. Accedebat ob-
stetricum opinio, quæ fœtum vel
transversum, vel aliunde implici-
tum suspicabantur. Fatali adven-
tante horâ pariens se & prolem su-
am D. Sebastiano impensè comen-
davit. Et ecce ! ope Divi anxia
mater, quam desperaverat vitam
felici enixu binæ proli dedit, osten-
ditque re ipsâ Divus, ut de pluri-
bus bene mereri possit, se beneficia
sua etiam geminare didicisse.

Pestis.

Anno M. DC. LVI. quidam ge-
nere Nobilis cùm S. Sebastiano
Missam & majorem Cereum vo-
visset, intactus à maligna peste ser-
vatus est cum tota familia, licet in
pago, ubi residebat, amplius quin-
quaginta fuissent extincti, & pagus
ipse esset proscriptus. Incolæ famâ
hujus prodigij exciti Sacellum in
ho-

ab An. M. DC. XL. ad An. M. DC. LX. 391

honorem S. Sebastiani erigendum
vovent. Ubi ergo descriptâ areâ
lapides in certum locum pro susci-
piendâ fabrica congesti sunt, mox
pestis, quasi accepto imperio desit,
quæ antea multum sævierat.

Musicus quidam Electoralis D.
Sebastiano quædam vovit, eum sibi
finem præfigens, ut amici Romæ â
peste, quæ hoc anno Italiam mul-
tùm populabatur, intacti persiste-
rent, quod & factum.

Anno M. DC. LVII. honesta ma-
trona equo fortè vecta & â calci-
trone excussa D. Sebastianum in-
vocavit. Nihil ex sinistro lapsu
passa, lubens D. Sebastiano libera-
tionem â præsentî periculo adscri-
psit.

Quispiam ex præcipuis ab Alpi-
bus usque Tirolensibus Ebersper-
gam accurrit, ut gratum se so-
spitatori suo sisteret, ob superatam
præter expectationem malignam
febrim, in qua â Medicis prorsus
fuerat depositus.) An.

Pestis.

*Lapsus ex
equo.*

Febris.

Anno M. DC. LVIII, & M. DC. LIX. similia ferè notata exhibet Beneficiorum liber. Ceteris præteritis, unum saltem adducere placet.

Mania.

Anna Vonkölin mortuâ quinquenni filiolarâ unicè amatâ, plurimum eâ morte, qui est ferè matrum genius, affligebatur, ut periculum esset, ne mente moveretur. Sed edito pro ipsa ad D. Sebastianum voto animum recepit, & casum illum multò jam æquiore sensu tulit.

S. V.

BENEFICIA A D. SEBASTIANO COLLATA AB ANNO CHRISTI M. DC. LX. USQUE AD ANNUM M. DC. LXXXVII.

PAuca è pluribus seligo. Anno M. DC. LX. mulier fuit bonæ mentis, quæ se bidui itinere huc ferebat, eam præcisè ob causam, ut D. Sebastiani Sagittam sibi com- para-